

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
е-підпис Олег ЛАГОДНЮК
21.10.2021

06–07–07S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Українська філософія: історія і сучасність		Ukrainian philosophy: history and modernity	
Шифр за ОП	OK11	Code in Educational Program	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Educational level: Bachelor's (first)	
Галузь знань Гуманітарні науки	03	Fields of knowledge Humanities	
Спеціальність Культурологія	034	Fields of study: Cultural studies	
Освітня програма: Міжнародні культурні зв'язки та міжкультурні комунікації Креативна та цифрова культура		Educational Program: International Cultural Relations and Intercultural Communications Creative and Digital Culture	

Рівне – 2021

Силабус навчальної дисципліни «Українська філософія: історія і сучасність» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Міжнародні культурні зв'язки та міжкультурні комунікації», «Креативна та цифрова культура» спеціальності 034 «Культурологія» денної форми навчання. Рівне. НУВГП. 2021. 11 стор.

ОПП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/17888/>
<http://ep3.nuwm.edu.ua/17889/>

Розробник силабусу: *Наконечна Ольга Павлівна, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії*

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “1” вересня 2021 року

Завідувач кафедри: *О.П. Наконечна, д.філос.н., професор*

Керівник освітньої програми *А.Є. Залужна, д.філос.н., професор*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ ЕМ
Протокол № ____ від “____” _____ 2021 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: *Н.Е. Ковшун д.е.н., професор*

Додається інформація, яка відображається в документі після розміщення його в цифровому репозиторії університету:

№ документа в ЕДО. СЗ №-5243 в ЕДО

© Наконечна О.П., 2021
© НУВГП, 2021

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*	
Ступінь вищої освіти	<i>бакалавр</i>
Освітня програма	<i>«Міжнародні культурні зв'язки та міжкультурні комунікації», «Креативна та цифрова культура»</i>
Спеціальність	
Рік навчання, семестр	<i>2</i>
Кількість кредитів	<i>3</i>
Лекції:	<i>14</i>
Практичні заняття:	<i>18</i>
Самостійна робота:	<i>58</i>
Курсова робота:	<i>ні</i>
Форма навчання	<i>денна/заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>екзамен</i>
Мова викладання	<i>українська</i>
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*	

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

Лектор	<i>Наконечна Ольга Павлівна, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії.</i>
	
Вікіситет	<i>вказується URL:</i> http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Наконечна_Ольга_Павлівна
ORCID	<i>вказується UR:</i> https://orcid.org/0000-0002-0586-8103
Як комунікувати	<i>вказується URL:</i> https://o.p.nakonechna@nuwm.edu.ua Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

ПРО ДИСЦИПЛІНУ	
Анотація навчальної дисципліни, в т.ч. мета та цілі	<i>Предметом вивчення навчальної дисципліни є ознайомлення з основними віхами виникнення і становлення української філософії як важливого складника самоусвідомлення національної духовної</i>

культури та визначення її місця в системі світової філософії й сучасного філософського процесу.

Мета дисципліни: ознайомлення студентів з історичним розвитком української філософії, її самобутністю, збереженням неперервності своїх традицій та сучасним тлумаченням філософських проблем; знайомство з визначними філософськими персоналіями через освоєння відповідних філософських ідей та концепцій; формування навиків аналітичного мислення і методологічної культури; прилучення до гуманістичного змісту філософської культури.

Завдання: формування висококультурних фахівців з національною самосвідомістю, що володіють навиками аналітичного та критичного мислення, методологічною культурою, гуманістичним світоглядом та здатністю до відкритого діалогу в інформаційному просторі сучасного буття.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle
Компетентності

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1878>

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Здатність орієнтуватися в предметному полі культурології

ЗК5. Здатність вчитися і бути сучасно освіченим, усвідомлювати можливість навчання впродовж життя.

ЗК9. Здатність працювати як самостійно, так і в команді.

ЗК10. Визнання морально-етичних аспектів досліджень і необхідності інтелектуальної доброчесності, а також професійних кодексів поведінки.

ЗК11. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК13. Здатність усно й письмово спілкуватися українською мовою як державною в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійній діяльності.

ЗК15. Здатність життєво й фахово реалізовувати себе на основі ціннісно-світоглядних надбань людства.

ЗК16. Здатність розуміти світоглядні, правові, соціальні, психологічні, економічні, культурно-історичні, духовно-моральні питання, що виходять за межі фахової спеціалізації, завдяки чому відповідально й ефективно діяти в різних суспільних контекстах, сприяючи позитивному розв'язанню нагальних проблем.

ФК1. Знання принципів науково-дослідної роботи у предметному полі культурології.

ФК2. Здатність науково-критично осмислювати традиційні та новітні культурологічні концепції всіх сфер буття людства на межі предметних галузей.

ФК10. Здатність проводити міждисциплінарні дослідження, використовуючи понятійно-категоріальний апарат культурології, новітні наукові методи та підходи для характеристики культурних процесів в різних регіонах світу.

ФК12. Науково-критичне осмислення традиційних та новітніх

наукових концепцій.

ФК14. Здатність виявляти сучасні тенденції співіснування різних культурних організацій, прогнозувати перспективи їх розвитку з урахуванням особливостей перебігу соціокультурних і політичних процесів.

ФК15. Формування власних ідей щодо вирішення проблем культурного характеру в процесі професійної комунікації.

Програмні
результати
навчання

РН1. Розуміти розвиток і становлення світової культурологічної думки у різних структурних напрямках культури. Уміти аналізувати світові культурні процеси та проектувати їх на вирішення міжкультурних відносин в Україні.

РН2. Розуміти впливи різних течій на становлення науки про культуру, процес вивчення культурології у провідних європейських країнах, значення культурології у розвитку загальнолюдського універсального соціокультурного досвіду.

РН7. Аргументувати зв'язки морально-етичних доктрин світу із загальнолюдськими моральними уявленнями.

РН19. Оволодіння добрими робочими навичками працювати самостійно (кваліфікаційна робота), або в групі (лабораторні роботи, включаючи навички лідерства при їх виконанні), уміння отримати результат у рамках обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність та унеможливлення плагіату.

РН21. Об'єктивно оцінювати досягнення культури, пояснювати феномен міжкультурних комунікацій.

Перелік
соціальних,
«м'яких» навичок
(soft skills)

Здатність аналітично мислити, уміння слухати і запитувати, висловлювати власну думку; взаємодія та комунікація з людьми на основі моральних принципів; навички ефективної роботи у колективі, уміння всебічно оцінити ситуацію та приймати обґрунтовані рішення; здатність організовувати командну роботу над проектом, залагоджувати конфлікти; загальнокультурна грамотність.

Структура
навчальної
дисципліни

Змістовий модуль 1. Формування та етапи розвитку української філософії

Теми лекційних занять:

Тема 1. Формування, етапи, особливості та риси української філософії.

Опис теми: розглядаються особливості формування української філософії, вплив християнізації Русі та ментальних характеристик українського народу на цей процес; обґрунтовуються основні методологічні підходи до розгляду історії української філософії; характеризуються особливості та основні риси філософської думки Київської Русі.

Тема 2. Філософсько-гуманістична думка українського Ренесансу (XVI-XVII ст.).

Опис теми: розглядаються філософські ідеї в духовній культурі України XIV–XVI ст. (агіографія, аеропагітика, неоплатонізм, ісихазм) та їх вплив на розвиток реформаційно-гуманістичних ідей XVI–XVII ст.; аналізуються філософські ідеї діячів Острозького культурно-освітнього центру.

Тема 3. Філософія у Києво-Могилянській академії.

Опис теми: розглядається еволюція філософської думки Києво-Могилянської академії; аналізуються основні філософські ідеї професорів КМА в проблематиці натурфілософії, гносеології, логіки,

етики, метафізики; всебічно розглядається їх підхід до проблеми людини.

Змістовий модуль 2.

Теми лекційних занять:

Тема 4. Філософія Просвітництва (XVIII ст.). Г. Сковорода – засновник класичної української філософії.

Опис теми: розглядаються особливості класичної доби української філософії; аналізується еволюція поглядів і творчість Григорія Сковороди – засновника класичної доби в українській філософії : вчення про «три світи», «дві натури», «серце», вчення про нерівну рівність, сродну працю, щастя, самопізнання; розглядаються особливості пантеїзму, стихійної діалектики Г. Сковороди та його місце в історії української філософії.

Тема 5. Українська філософія XIX ст.

Опис теми: розглядається багатоманітна палітра ідей: університетська філософія, доба українського романтизму (пер. пол. XIX ст.), натуралістсько-позитивістська філософія (др. пол. XIX ст.); аналізується філософія П. Юркевич: вчення про ідею, «філософія серця», сутність філософії, проблема духовності. Увага приділяється філософським засадам романтизму М.Костомарова, П.Куліша, Т.Шевченка. Розглядається еволюція поглядів І.Франка, філософія мови О.Потебні.

Тема 6. Українська філософія XX ст. у контексті світової філософської думки.

Опис теми: розглядаються екзистенціально-світоглядна Київська школа (М.Бердяєв, Л.Шестов); філософія конкордизму В.Винниченка; культурно-філософське піднесення 20-х років (С.Семковський, В.Юринець), ідеї романтичного вітаїзму М. Хвильового, філософія шестидесятників (П.Копнін та його послідовники: В.Шинкарук, І.Бичко, М.Попович, С.Кримський), антропокосмізм і теорія ноосфери В.І.Вернадського. Розробка проблем історії української філософії (Д. Чижевський, І. Мірчук). Проблеми нації, державотворення та філософії історії в творчості В. Липинського, Д. Донцова.

Тематика семінарських занять:

Семінарське заняття 1.

Формування, етапи, особливості та риси української філософії.

Семінарське заняття 2.

Філософсько-гуманістична думка українського Ренесансу (XVI-XVII ст.).

Семінарське заняття 3.

Філософія у Києво-Могилянській академії.

Семінарське заняття 4.

Філософія Просвітництва (XVIII ст.) в Україні.

Семінарське заняття 5.

Філософія Г. Сковороди.

Семінарське заняття 6.

Особливості української філософії XIX ст.

Семінарське заняття 7.

Університетська філософія XIX ст.

Семінарське заняття 8.

Українська філософія XX ст. Заняття 1.

Семінарське заняття 9.

Українська філософія XX ст. Заняття 2.

Методи
оцінювання
та структура
оцінки

Система оцінювання знань студентів проводиться відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/4088/> Для оцінювання знань студентів передбачається проведення поточного та підсумкового контролю знань за ЄКТС.

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовуються такі методи оцінювання знань:

- оцінка за доповідь на семінарському занятті;
- поточне тестування після вивчення кожного змістовного модуля;
- оцінка за опрацювання першоджерел, їх аналіз;
- модульні контрольні роботи;
- оцінка за самостійну роботу, постановку і вирішення проблемних завдань;
- підсумковий екзамен.

Результати вчасно пройденого проміжного контрольного тестування (**модуль 1, модуль 2**) можуть бути зараховані як підсумковий контрольний тест (екзамен). За бажанням студента покращити підсумкові результати курсу, оцінки за модулі можуть бути скасовані і студент має право скласти екзамен, де має змогу отримати максимальну кількість балів, яка дорівнює сумі балів за модулі.

Перелік критеріїв оцінювання:

- **60 балів** – за вчасне та якісне виконання завдань практичних занять та самостійну роботу;
- **40 балів** – модульний контроль, який складається з двох модулів (**МК1 – 20 балів, МК 2 – 20 балів**).

Усього **100 балів**. Підсумковий контроль – **екзамен**.

Критерії оцінювання, детальний розподіл балів та шкала оцінювання наведена на сторінці навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle:

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1878>

Студенти мають можливість отримати додаткові бали (бонуси) за виконання самостійної роботи (до 8 балів), участь у конференціях, круглих столах, конкурсах есе (до 10 балів).

Два модульні контролю проходять у формі тестування на навчальній платформі Moodle через ННЦНО. Кожний модульний контроль містить по 30 запитань різного рівня складності: перший рівень – 20 запитань по 0,4 бала, другий рівень – 6 запитань по 1 балу, третій рівень – 4 запитання по 1,5 бали. Усього – 20 балів за кожен модуль. Оцінка автоматично генерується в середовищі Moodle, фіксується викладачем в електронному журналі дисципліни і контролюється деканатом.

Для забезпечення об'єктивного оцінювання студентам надається право подавати в письмовій формі апеляційну скаргу про незгоду з отриманими балами. Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

<https://nuwm.edu.ua/strukturi-pidrozdzili/navch-nauk->

Форми та методи навчання	tsentrnezalezhnoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty Методи навчання: Інтерактивні лекції, мультимедійні презентації, обговорення медійних матеріалів на філософську тематику, виклад проблеми з використанням першоджерел, навчальна дискусія, дебати, метод «малих груп», прес-конференція, аналіз і самоаналіз; технології викладання: рольові ігри, аналіз конкретних ситуацій, обговорення, презентації, міні-лекції тощо
Місце навчальної дисципліни в освітній траєкторії здобувача вищої освіти	Теоретичною і методологічною базою вивчення дисципліни « Українська філософія: історія і сучасність » є дисципліни гуманітарного циклу. Матеріал дисципліни базується на знаннях, які студенти отримали при вивченні таких навчальних дисциплін, як «Міфологія», «Історія філософії», «Традиційна культура українців», «Історія та культура України».
Поєднання навчання та досліджень	Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру щодо філософських, морально-естетичних, суспільно-історичних проблем сучасного українського соціуму, практичного вирішення проблем у сфері професійної діяльності; можуть залучатися до участі у конкурсі есе, філософській олімпіаді, написання наукових тез і статей з тематики курсу та до участі у міжнародних, всеукраїнських конференціях та олімпіадах.
Інформаційні ресурси	<p style="text-align: center;">Рекомендована література</p> <p style="text-align: center;">Базова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Горський В.С., Кислюк К.В. Історія української філософії. – К.: Либідь, 2004. 2. Горський В.С. Філософія в українській культурі (методологія та історія). – К., Центр практичної філософії, 2001. 3. Історія української філософії: Навчальний посібник / Русин М. Ю., Огородник І. В. та ін./ – К.: ВПЦ "Київський університет", 2008. 591 с. 4. Україна: філософський спадок століть. Хроніка-2000. – К., 2000. № 37-38, 39-40. <p style="text-align: center;">Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія філософії України. Хрестоматія: Навч. посіб. / Упор. М.Ф. Тарасенко, М.Ю. Русин, А.К. Бичко. – К.: Либідь, 1993. 2. Кримський С.Б. Запити філософських смислів. – К.: Вид. ПАРАПАН, 2003. 3. Кримський С.Б. Під сигнатурою Софії. – К.: Києво-Могилян. акад., 2008. 4. Кульчицький О. Основи філософії і філософічних наук. – Мюнхен-Львів., 1995. 5. Лисий І.Я. Національно-культурна ідентичність української філософії у баченні Вілена Горського // Філософська думка. – 2008. – № 5. – С. 135-149. 6. Людина і довкілля. Антологія: У 2 кн. Кн.2. – К.: Заповіт, 1995. 7. Наконечна О.П. Концепт філософської культури у контексті самовизначення української і російської філософії. Російська філософія : історія, методологія, життя. Вісник товариства російської філософії при українському філософському фонді. Вип.10. Київ, 2011 С.135-141. 8. Сковорода Г. Твори. У 2-х томах. Київ, 1994. Т. 1-2.

9. Табачковський В.Г. У пошуках невтраченого часу (Нариси про творчу спадщину українських філософів-шестидесятників). – К.: Вид. ПАРАПАН, 2002.
10. Федів Ю.О., Мозгова Н.Г. Історія української філософії. Київ, 2000.
11. Філософія: мислителі, ідеї, концепції: Підручник / В.Г. Кремень, В.В. Ільїн. – К.: Книга, 2005. – 528 с. / [Електронний ресурс]. – режим доступу <https://kafedrafil.files.wordpress.com/2012/09/kremen.pdf>
12. Чижевський Д. Нарис з історії філософії на Україні. Київ, 1992.

Методичне забезпечення

1. Наконечна О.П.. Методичні вказівки та плани семінарських занять з навчальної дисципліни «Українська філософія: історія і сучасність» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, які навчаються за освітньо-професійними програмами «Міжнародні культурні зв'язки та міжкультурні комунікації», «Креативна та цифрова культура» спеціальностей 034 «Культурологія», 031 «Релігієзнавство» денної форми навчання [Електронне видання]. – режим доступу <http://ep3.nuwm.edu.ua/19068/>
2. Наконечна О.П. Методичні рекомендації до вивчення теми: «Філософська думка України» на семінарських заняттях з дисципліни «Філософія» для студентів всіх напрямів підготовки НУВГП / [Електронний ресурс]. – режим доступу <http://ep3.nuwm.edu.ua/2728/1/06-07-144.pdf>

Інформаційні ресурси

1. Цифровий репозиторій Харківського національного університету міського господарства ім. О.М. Бекетова. Тема: «Філософія» / [Електронний ресурс]. – режим доступу <http://eprints.kname.edu.ua/view/subjects/d=5F6.html>
2. Електронний каталог бібліотеки філософського факультету Київського національного університету ім. Т.Г. Шевченка / [Електронний ресурс]. – режим доступу http://philosophy.univ.kiev.ua/ua/view/lib_cat_ph/6/6/6
3. Методичні матеріали факультету історії та філософії Одеського національного університету імені І.І. Мечникова / [Електронний ресурс]. – режим доступу <http://www.philosof.onu.edu.ua/newsite/method.htm>

Дедлайни та перескладання

Усі завдання, передбачені програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін (14 днів від дня проведення лекційного чи практичного заняття). Під час виконання письмових та тестових завдань не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).

У разі відсутності на занятті через хворобу або мобільність студент зобов'язаний самостійно виконати завдання відповідно до методичних рекомендацій, розміщених на навчальній платформі Moodle. Допускається у порядку, встановленому НУВГП, вільне відвідування студентами навчальних занять відповідно до Порядку про вільне відвідування студентами навчальних занять в НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>. Інформація щодо перездачі модулів розміщена в розділі Оголошення на навчальній платформі НУВГП <https://exam.nuwm.edu.ua/>.

	<p>Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/1/4273.pdf</p>
Правила академічної доброчесності	<p>Студенти повинні дотримуватися принципів та правил академічної доброчесності, сумлінно та самостійно (крім випадків, що санкціоновано передбачають групову роботу) виконувати навчальні та дослідницькі завдання, посилаючись на джерела, з яких береться інформація. Якщо у виконаному практичному завданні виявлено запозичення з інших джерел без належного посилання, оцінювання такого завдання знижується у відповідності до виявлених порушень. У випадку виявлення списування під час проведення поточного та підсумкового контролю, результати оцінювання такого студента скасовуються.</p> <p>Положення про виявлення та запобігання академічного плагиату в НУВГП https://nuwm.edu.ua/sp/akademichnadobrochesnistj.</p> <p>Кодекс честі студента https://nuwm.edu.ua/sp/akademichnadobrochesnistj.</p> <p>Якість освіти. НУВГП https://nuwm.edu.ua/sp</p>
Вимоги до відвідування	<p>Пропущенні заняття з навчальної дисципліни відпрацьовуються шляхом самостійного виконання завдань відповідно до методичних рекомендацій. Завдання розміщені на навчальній платформі Moodle. Студент може звернутись безпосередньо до викладача з приводу отримання індивідуальних завдань або з використанням зазначених засобів комунікації та отримати он-лайн консультацію через систему Google Meet.</p>
Неформальна та інформальна освіта	<p>В межах вивчення дисципліни наявна можливість визнання (перезарахування) результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті. Положення про неформальну та інформальну освіту в НУВГП https://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdzili/centr-neformalnojiiosviti/dokumenty</p>
Правила отримання зворотної інформації про дисципліну	<p>Для отримання зворотного зв'язку використовується анкетування здобувачів освіти з метою оцінювання якості навчання та викладання, анкетування випускників. З результатами анкетування можна ознайомитись на сайті НУВГП в розділі Моніторинг якості https://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdzili/vyo/proekti-dokumentiv</p>
Оновлення	<p>Оновлення навчальної дисципліни здійснюватиметься щорічно за результатами опитування студентів, з ініціативи гаранта освітньої програми, випускників, роботодавців.</p>
Навчання осіб з інвалідністю	<p>Навчання осіб з інвалідністю здійснюється із застосуванням особистісно-орієнтованих методів навчання та з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної їх діяльності таких осіб відповідно до затверджених документів, протоколів та рішень https://nuwm.edu.ua/sp/dlja-osib-zinvalidnistju</p>
Академічна мобільність. Інтернаціоналізація	<p>В НУВГП розроблені процедури для реалізації права здобувачам на академічну мобільність:</p> <p>Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Національного університету водного господарства та природокористування http://ep3.nuwm.edu.ua/4398/</p> <p>Порядок перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в Національному університеті водного господарства та природокористування http://ep3.nuwm.edu.ua/19458/.</p> <p>Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність,</p>

затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 року № 579
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2015-%D0%BF#n8>.

Здобувачі можуть отримати доступ до таких міжнародних інформаційних ресурсів:

електронні бібліотеки:

<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/korisni-posilannya/elektronni-biblioteki>

Як знайти статтю у Scopus:

<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/506-v-dopomohu-avtoram>

База періодичних видань:

<https://www.scimagoir.com/>

Можливості доступу до електронних ресурсів та сервісів:

<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/516-mozhlyvosti-dostupu-do-resursiv-i-servisiv>

Здобувачі можуть брати участь у Проєкті сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP) <https://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>.

Лектор
д.ф.н., професор

О.П. Наконечна